

گلستانِ خنده

www.ketab.ir

محمد تقی بحرانی

بحرانی، محمد تقی، ۱۳۶۲ -

گلستان خنده / مؤلف محمد تقی بحرانی، قم: نگاه آشنا، ۱۳۹۰.
۱۱۲ ص.

ISBN:978-600-5416-61-9

۴۵۰۰ ریال

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیپا.

کتابنامه: ص. ۱۱۲، همچنین به صورت زیرنویس:

۱. لطیفه های فارسی - قرن ۱۴. مجموعه ها. ۲. طنز فارسی - قرن ۱۴. مجموعه
ها. ۳. لطیفه - مجموعه ها. الف. عنوان.

۸ فا ۸ / ۲۶۳

PIR ۴۳۲۷ / م ۳ ق ۸

نگاه آشنا

نام کتاب: گلستان خنده

مؤلف: محمد تقی بحرانی

ناشر: نگاه آشنا

چاپ: دز

نوبت چاپ: ۱۳۹۳ / اول

تیراژ: ۱۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸۸-۶۰۰-۵۴۱۶-۶۱-۹

قیمت: ۴۵۰۰ تومان

مرکز بخش:

قم / خیابان سمیه / کوچه ۱۶ / پلاک ۲۲

تلفن: ۰۹۱۲۶۵۱۷۱۰۸-۰۹۱۲۱۵۱۰۴۸۴ - ۳۷۸۳۹۸۳۶-۷

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۷	پیش‌گفتار.....
۲۳	راز!.....
۲۳	تقلید میمور!.....
۲۳	شوهرِ عوضی!.....
۲۳	راه حلّ مناسب!.....
۲۴	هفته لعنتی!.....
۲۴	نامه‌ی نارس!.....
۲۴	عکس طبیعی!.....
۲۵	جیب نانجیب!.....
۲۵	بیژن!.....
۲۵	پرتوقع.....
۲۶	گشت و کشتار!.....
۲۶	همشیره!.....
۲۷	مترسک!.....
۲۷	ماه غسل تکی!.....
۲۷	تقلید صدا!.....

- ۲۸ سگ باتربیت!
- ۲۸ زمانه عجیب!
- ۲۸ غافلگیری
- ۲۸ شلیک نهایی!
- ۲۹ کبریت خانواده!
- ۲۹ همه دارائی!
- ۲۹ نیمکت!
- ۲۹ شادروان!
- ۳۰ ریال!
- ۳۰ بلّوات
- ۳۰ شنای اعدامی!
- ۳۱ بازیکن اخراجی!
- ۳۱ فتوکپی برابر اصل!
- ۳۲ جاگذاری!
- ۳۲ کمتر از الاغ!
- ۳۲ شنا نمی دانم!
- ۳۳ مسئول محترم!
- ۳۳ پارک!
- ۳۳ پیشروی!
- ۳۴ رمی جمرات!
- ۳۴ قصد فروش
- ۳۴ دکتر صبور!

مرگ طبیعی!	۳۴
کفّاش و تیمسار!	۳۵
بغل راننده!	۳۵
بُطلان همگانی!	۳۵
روش زندگی	۳۶
دزد حسابی!	۳۶
دوقلوها!	۳۷
مریض‌های بی‌نوا!	۳۷
بلال!	۳۷
نامهٔ بی‌آدرس	۳۸
رفع خستگی!	۳۸
بلبل!	۳۸
ماهی کج!	۳۹
چراغ روشن!	۳۹
سیب خسته!	۳۹
بی‌ادب!	۴۰
تمرین سرفه!	۴۰
زن دکتر!	۴۱
ریش درد!	۴۱
عمل شکمی!	۴۱
عمر کوتاه!	۴۲
اعتراف!	۴۲

۴۲	 معالجهٔ کامل!
۴۳	 خطا پوش!
۴۳	 دیوان متبرک!
۴۳	 جای گدایی!
۴۴	 پزشکی معالج!
۴۴	 مرغِ یک چارکی!
۴۵	 سفر شکم!
۴۵	 صندوقِ سوم!
۴۵	 جشن نواد!
۴۶	 پدر در آور!
۴۶	 پرکاری!
۴۶	 جزوهٔ آسمانی!
۴۷	 معجزهٔ حقیقی!
۴۷	 غیبت مُرده!
۴۷	 بیمهٔ حوادث!
۴۷	 همیشه پیدا!!
۴۸	 قتل در حمام!
۴۸	 خر آبی!
۴۸	 تشییع جنازه!
۴۹	 انواع حرف فارسی!
۴۹	 بغل دست!
۴۹	 شرفیابی بحر خزر

۵۰	سرکش!
۵۰	بخش‌های معده!
۵۰	فروشنده فقیر!
۵۱	کمتر از موش!
۵۱	نصیحت مادر!
۵۱	سگ پشمالو!
۵۲	فندک بی خطر!
۵۲	سرگرمی!
۵۲	بیست لب و بار!
۵۲	دعوی باصرفه!
۵۳	ادعای آشپزی!
۵۳	قندوانه!
۵۴	کرگدن!
۵۴	حسابگری!
۵۴	زهره ترک!
۵۵	حبیب خدا!
۵۵	نام مبارک!
۵۵	تُفگاه.
۵۶	فرصت طلایی!
۵۶	شماره اشتباهی!
۵۶	کم حرفی!
۵۶	غذای کتابی!

۵۷	 ترانه!
۵۷	 بی محلی!
۵۷	 شکار پلنگ!
۵۸	 اشغری!
۵۹	 کوک ساعت!
۵۹	 پلاک ماشین!
۵۹	 بله دو آتشه!
۶۰	 خرابی تحلیلات!
۶۰	 نامه نانوشته!
۶۰	 رژیم!
۶۱	 معالجه مرگبار!
۶۱	 خط قرص!
۶۱	 مجازات صدام!
۶۱	 الشکمه!
۶۲	 پس فردا!
۶۲	 دوست دختر!
۶۲	 عمل تشریح!
۶۲	 کزمو!
۶۳	 سیگار!
۶۳	 نازایی موروئی!
۶۴	 سؤال!
۶۴	 جراح ماهر!

۶۴	برگشتی!
۶۵	بلای فراموشی!
۶۵	لیست گدایان!
۶۶	سوپر تنبل!
۶۶	افسردگی ماری!
۶۶	اعجاز خربزه!
۶۷	زن و ازدها!
۶۷	بلیط نان پاره!
۶۸	کیک آتشین!
۶۸	بچه فیل!
۶۸	هدیه تولد!
۶۹	شعر تگری!
۶۹	تبرئه!
۶۹	پیامبر خوش ذوق!
۷۰	علت دستگیری!
۷۰	کار و کاسبی!
۷۰	خاکسپاری!
۷۱	نوازش!
۷۱	تاخیر!
۷۱	هویت!
۷۲	مبارک قدم!
۷۲	حمایت از حیوانات!

۷۳	مردک و دامپزشک!
۷۳	دل درد!
۷۴	طلاق سگ!
۷۴	یتیمچه!
۷۴	ماماست!
۷۵	معادله حساب!
۷۵	موضوع صحبت!
۷۶	تلفن همراه!
۷۶	گوش‌های نامتاس!
۷۷	دعوتنامه!
۷۷	ریش ابلیس!
۷۷	همکار حسود!
۷۸	سایه خدا!
۷۸	کلاس مکالمه!
۷۹	گذشت!
۸۰	قبر مبارک!
۸۰	سریع السیر!
۸۰	محاسبه با لُنگ
۸۱	تهرونی!
۸۱	قُلیدون!
۸۱	خرس گنده!
۸۲	شراب گِران!

۸۲	ریش بابا!.....
۸۳	نثر برتر!.....
۸۳	تلگراف!.....
۸۴	تیمسار!.....
۸۴	کو توله!.....
۸۴	مشغول خوردن!.....
۸۵	تقویم!.....
۸۵	پُر از حالی!.....
۸۵	درآمد!.....
۸۶	شدنی!.....
۸۶	وقت گرینویچ!.....
۸۶	حقّ الجوب!.....
۸۶	نوشابه خانواده!.....
۸۷	بخور بخور!.....
۸۷	توالّت خانواده!.....
۸۷	صوت دلخراش!.....
۸۸	خوراک مضرّ!.....
۸۸	منتظر دستور!.....
۸۸	وظیفه شناس!.....
۸۹	مادر خوش حافظه!.....
۸۹	تماشای پاریس!.....
۸۹	در سنگر آرایشگاه!.....

- ۹۰ زن با وفا!
- ۹۰ خرج نهایی!
- ۹۱ بیمه عمر!
- ۹۱ زهرمار!
- ۹۱ گل!
- ۹۲ قاطر قیمتی!
- ۹۲ فضولی!
- ۹۲ تحریم!
- ۹۳ قسم به تاسع!
- ۹۳ عقل الاغ!
- ۹۴ پدران!
- ۹۴ به دنبال عقل!
- ۹۴ سایبان!
- ۹۵ شبیه!
- ۹۵ توصیف نادیده!
- ۹۵ کارکرد!
- ۹۶ خواجه نظام العلماء!
- ۹۶ کنار فرات!
- ۹۷ صورت جن!
- ۹۷ تشخیص دقیق!
- ۹۷ جواب کچل!
- ۹۸ دیوانه تر!

چوب ماهیگیری!	۹۸
اقوام قاطر!	۹۹
پیام گیر!	۹۹
مسابقه کشتی!	۹۹
کت ایدزی!	۱۰۰
تخم مرغ نیم پز!	۱۰۰
اتاق خواب گاوی!	۱۰۰
داماد میون!	۱۰۱
جشن مُشت زنی!	۱۰۱
ریش مشکلات!	۱۰۲
کمر بند!	۱۰۲
نامرد!	۱۰۲
سیل سیلو!	۱۰۳
وقت آدم شدن!	۱۰۳
منجم بی خبر!	۱۰۴
ادعای الوهیت!	۱۰۴
دست آورد!	۱۰۵
آدم قورمه!	۱۰۵
مارمولک!	۱۰۵
دود و دوک!	۱۰۶
ححرف!	۱۰۶
زیر سایه شما!	۱۰۶

- ۱۰۶ کُرکری!
- ۱۰۷ درنگ بی جا!
- ۱۰۷ اتوبوس دو طبقه!
- ۱۰۷ اجاره خانه!
- ۱۰۸ یه ذره عشق!
- ۱۰۸ خاطره!
- ۱۰۸ شوهری نظیر!
- ۱۰۸ خواهر میمون!
- ۱۰۹ پهن تر!
- ۱۰۹ جلوگیری
- ۱۱۰ پیراهن گل گلی
- ۱۱۰ ثبت اختراع!
- ۱۱۱ زنِ مردم!
- ۱۱۱ شتر مرغ!
- ۱۱۱ مثل آدم!
- ۱۱۲ لیوان عجیب!
- ۱۱۲ داله!

پیش گفتار

مقوله مطایبه طنز، شوخی و مزاح یکی از نیازهای زندگی بشر است؛ به ویژه بشر امروزی که درگیر مشکلات گوناگون و زندگی ماشینی است. افرادی که عبوسند و چهره‌ای گرفته دارند در ارتباط با دیگران و رفع نیازهایشان دچار مشکل می‌شوند. به قول شاعر:

نیست ایمن ز بلا هر که گره پیشانی است

سنگ بر سر خورد آن پسته که خندان نبود

مقوله مطایبه و مزاح نه تنها با اخلاق اسلامی منافاتی ندارد، بلکه در روایات معتبر نیز مورد سفارش واقع شده است. پیامبر گرامی اسلام ﷺ می‌فرماید: «کسی که مؤمنی را شاد کند، مرا شاد کرده است و کسی که مرا شاد کند، خداوند را شاد کرده است.»

(اصول کافی ۲ / ۱۸۸) امام باقر علیه السلام می فرماید: یعنی «محبوب ترین عمل نزد خدا، وارد کردن شادی در دل افراد مؤمن (و مسلمان) است». (محاسن ۲ / ۱۴۳).

بزرگان دین و معصومین علیهم السلام هر یک به اندازه کافی از روحیه ادخال سرور و شادی در قلب مؤمنان برخوردار بوده اند. البته مزاح هایشان با تقوا همراه بود؛ یعنی مثلاً مزاح را با دروغ، اذیت، توهین و ... همراه نمی کردند. (پیامبر (ص): اِنِّی لَأَمْزُحُ وَلَا أَقُولُ إِلَّا حَقًّا، من شوخی می کنم ولی بجز حق نمی گویم.) به عنوان نمونه آورده اند: روزی صفیه رضی الله عنها پیامبر که پیرزنی بود ضمن صحبت، از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله درخواست کرد که در حق او دعا فرماید تا آمرزیده شده و به بهشت برود. حضرت بلافاصله فرمود: «اصلاً پیرزن ها به بهشت نمی روند!» صفیه در این جمله را شنید، نگران شد و گریه کرد. پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله تبسمی کرده و فرمود: نگران نباش؛ منظورم این است که پیرزنان مؤمن، اول جوان شده، آنگاه به بهشت می روند. صفیه آنگاه که این سخن را شنید، خوشحال شد. (زهرالربیع / ۷).

از نظر امیرالمؤمنین علی علیه السلام چون انسان آن اندازه ثروت و دارایی ندارد که بدان وسیله مردم را از خود خوشنود و راضی

نگاه دارد، پس لازم است با چهره و برخوردی نیکو، آنان را از خود راضی بگرداند.

علمای بزرگ اسلام نیز پیرو سنت حسنه مطایبه، و مزاح بوده و لطایف بسیاری از آنان نقل شده است. (به عنوان نمونه ر.ک: صفحه ۲۷۲، لطیفه ۵۸۱).

نکته مهم این است که گوینده، لطیفه‌ای بگوید که به اصطلاح با هم بخندند نه به هم. ما در این مجموعه از آوردن لطیفه‌هایی که به قوم یا اسم خاصی اشاره می‌کند، خودداری کرده‌ایم. بعضی‌ها برای این که هر گونه لطیفه را به قوم خاصی نسبت دهند، با آوردن کلماتی مانند کافر و ... نوین‌آمیزترین لطایف را بیان می‌کنند؛ غافل از این که این عمل از حیاحت کارشان نمی‌کاهد و تنها خود را گول می‌زنند و آنان نیز همچنان مشمول حکم حرمت غیبت هستند.

در خاتمه توجه خوانندگان گرامی را به نکاتی چند جلب می‌کنیم:

۱. لطایف قرآنی را در این مجموعه نیاورده‌ایم تا شأن و حرمت آن محفوظ بماند.

۲. واقعاً سعی ما بر آن بوده که لطایف خنده‌دار را در این

مجموعه بیاوریم؛ یعنی مجموعه حاضر دستاورد مطالعه صدها لطیفه بوده که آن را گلچین کرده و لطایف خنده‌دار را انتخاب نموده‌ایم و اگر در عین حال، با لطیفه‌های بی‌مزه‌ای هم در این مجموعه برخورد کردید، باور کنید که این گونه لطایف در برخی مواقع خنده‌دارتر از لطیفه‌های بامزه است. اگر این گونه لطیفه‌ها بعضی را به خنده نیاورد، یقیناً بعض دیگر را از خنده روده‌بر می‌کند؛ چون سلاقی مختلف است و طبایع متفاوت. شوخ‌طبعی گفت: «اگر دوستی برای لطیفه خنک و بی‌مزه‌ای گفت و خنده‌دار نبود، با صدای بلند بخند؛ چون ممکن است گمان کند که لطیفه را خوب نفهمیده‌ای و دوباره برای تعریف کند. مگر نه این است که آدم کر، وقتی لبخند می‌زند برایش تعریف شود، دوبار می‌خندد و بار دوم موقعی است که لبخند را می‌فهمد و از آن، خنده‌اش می‌گیرد».

۳. اصولاً مسخره کردن مردم، کاری جاهلانه است؛ همان گونه که این مطلب از آیه ۶۷ سوره مبارکه بقره بدست می‌آید. لذا لطیفه تعریف کردن، نباید به قصد تمسخر افراد و گروه‌ها باشد.
۴. لطایفی که به شخص خاصی کنایه نزده و مخاطبش گروه خاصی مانند پزشکان، قاضیان، مادرزن‌ها، پیرزنان، عروس و

دامادها و... است، ذکرش خالی از لطف نیست و اگر در این حد نیز از ذکر لطیفه خودداری شود، دایره لطیفه بسیار محدود می‌شود. ذکر این گونه لطایف به جهت ایجاد روحیه شادی در افراد است؛ علاوه بر این که رسالت طنز نیز این است که ناهنجاری‌های اجتماعی را در قالب لطیفه بیان نماید؛ زیرا در برخی از موارد، نویسندگان و گویندگان یک رشته مطالب انتقادی و بند بر اندرزها را در قالب لطیفه ریخته و جامه طنز بر آن می‌پوشانند تا از انزال و تلخی پند و نصیحت بکاهند و به قول شیخ اجل سعدی: «دارای تلخ نصیحت، به شهد ظرافت برآمیزند و چراغی تابان از معنی و حقیقت، فرا راه مردمان بدارند». به بیان دیگر می‌توان گفت که طنز، علم خود یکی از شیوه‌های مهم امر به معروف و نهی از منکر است. بلکه به تمام آنچه عرض شد، در عین حال اگر عده‌ای از گروه‌های مذکور به خاطر کمی ظرفیت یا به هر دلیل دیگر از این گونه لطایف رنجیده شوند، همین جا از آنان عذر خواسته و دوام توفیقاتشان را از درگاه خداوند بخشایشگر خواستاریم.

۵. برای سهولت دسترسی به موضوع لطیفه مورد نظر، لطایف موجود را در چهل بخش همراه با نمایه موضوعی تنظیم کرده‌ایم.

۶. برای این که به اسامی توهین نشده و صاحبان اسامی نیز ناراحت نشوند، در لطیفه‌ها از عناوین کلی استفاده کرده و نام خاصی را نبرده‌ایم؛ مثلاً به جای اسم سعید از واژه‌هایی مانند «مردی»، «شوهری»، «شاگردی»، «محصلی»، «شخصی»، «پسری»، «مردی»، «دانش‌آموزی» و... استفاده کرده‌ایم.

در پایان لازم به ذکر است که اگر در برخی از لطیفه‌ها احساس شود که به طریقی ناخواسته به فرد یا گروهی توهین شده، در همین جا معذرت خواهی خود را اعلام می‌کنم و یقین بدانند که عمدی در کار نبوده است؛ یعنی هدف، توهین نبوده است. خداوند همه را مورد لطف و بخشش خود قرار دهد.

امیدواریم همیشه چهره‌ای خرم و خندان داشته باشید.

والسلام

قم مقدّس، بهمن ۱۳۸۹

انتشارات نیلوفرانه